

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2020
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

ΘΕΜΑ Α

Η ανάγνωση λογοτεχνίας έχει θεραπευτική / ιαματική λειτουργία για το συγγραφέα. Αρχικά αυτή συνιστά επικοινωνιακή δραστηριότητα για τον ίδιο, αφού επικεντρώνεται στο ανάγνωσμα και κοινωνεί (το κάνει κτήμα του). Συγχρόνως, η φιλιανγνωσία αποδεσμεύει το συγγραφέα από τον εθισμό στα κοινωνικά δίκτυα και του προσφέρει στοργή και βεβαιότητα. Είναι μάλιστα δεδομένη η ψυχική-ενδυνάμωση που επιτυγχάνεται μέσω της λογοτεχνίας καθώς και η ενίσχυση για συνέχιση του αγώνα της ζωής με θετικό πνεύμα (67).

ΘΕΜΑ Β

Β.1.

Κείμενο 1

α. Λάθος: παράγραφος 1^η : «Προσωπικά το θεωρώ μια δημιουργική απασχόληση»

β. Λάθος: παράγραφος 5^η : «Οι ώρες του διαβάσματος είναι διάσπαρτες ...χωροχρόνο»

Κείμενο 2

γ. Λάθος: παράγραφος 1^η : «Γράφει μες στη μνήμη του», παράγραφος 2^η : «Έχει γράψει μέσα στην καρδιά του...», παράγραφος 5^η : «Ίσως γιατί το γράφει...καταβάλλει»

δ. Λάθος: παράγραφος 3^η : «Μέσα στην ιστορία... συγγραφείς»

ε. Σωστό:

Κείμενο 1: τίτλος «Το γιατρικό της αμόλυντης λογοτεχνίας»

Παράγραφος 7^η : «Και να η θαυματουργή...κουράγιο.»

Κείμενο 2 :

Παράγραφος 5^η : «Αυτή τη θνητότητα...γράφει.»

Β.2.

α. Ευαισθητοποίηση με:

i) Σημεία στίξης

Παράγραφος 2^η : «ανέβασα πυρετό» : μεταφορική χρήση των εισαγωγικών που δείχνει τον ζήλο, την έντονη επιθυμία του συγγραφέα για την ανάγνωση λογοτεχνικών βιβλίων

Παράγραφος 2^η : - το θυμάμαι ακόμη: ενωτικό: προσωπικό σχόλιο του συγγραφέα που δείχνει ότι έχει μείνει χαραγμένη στη μνήμη του η αίσθηση της ευφορίας, της απόλαυσης που λάμβανε από την ανάγνωση.

Παράγραφος 6^η : - τι ειρωνεία! - Θαυμαστικό: Έμφαση στο γεγονός ότι όσα διάβαζε στο παρελθόν κλέβοντας χρόνο αποδίδουν στο παρόν του συγγραφέα ενεργώντας ευεργετικά .
Εναλλακτικά: ότι πλέον έχει πολύ ελεύθερο χρόνο να επιδοθεί στην ανάγνωση

Διπλή παύλα - - : Προσωπικό σχόλιο του συγγραφέα με το οποίο θέλει να τονίσει ότι αυτό που αποτελούσε «χάσιμο» χρόνου στο παρελθόν για κάποιον, δηλαδή η ανάγνωση βιβλίων, ωστόσο έχει συντελέσει στη δημιουργία μιας παρακαταθήκης εμπειριών που τον βοηθούν στην καθημερινότητα.

Εναλλακτικά: ο συγγραφέας μπορεί να εννοεί ότι ο χρόνος που τότε προσπαθούσε να «κλέψει» τώρα είναι άπλετος, αφού είναι πλέον στη διάθεσή του.

ii) Σχήματα λόγου

Παράγραφος 7^η: «Τα λογοτεχνικά αντισώματα θα μεταμορφώνουν τις ψυχές μας», προσωποποίηση που υποδηλώνει τη δυνατότητα της ίασης της ψυχής ή τη δυνατότητα της λογοτεχνίας να επενεργήσει ιαματικά στην ψυχή του ανθρώπου.

Παράγραφος 5^η : «Λες και εγείρονται οι συγγραφείς και συνομιλούν μαζί»: παρομοίωση, με την οποία υποδηλώνεται η λειτουργία της ανάγνωσης βιβλίου. Τα βιβλία, δηλαδή «ζωντανεύουν» μπροστά στα μάτια των αναγνωστών τους συγγραφείς και τα βιώματά τους.

Παράγραφος 4^η : «Χάνομαι μέσα στο κείμενο»: μεταφορά, που υποδηλώνει το γεγονός ότι η ανάγνωση βιβλίων παρασύρει τον αναγνώστη.

Παράγραφος 6^η : «Έκλεβα χρόνο»

Παράγραφος 7^η : «Η λογοτεχνία είναι αμόλυπτη»

Παράγραφος 7^η : «Τα αντισώματα θα μας σπλίζουν με κουράγιο»: προσωποποίηση

Γενικό σχόλιο:

Τα σχήματα του λόγου και τα σημεία στίξης, λειτουργία

- Συγκινούν
- Ενισχύουν το αίσθημα της ψυχικής πληρότητας που θα εξασφαλίσει ο αναγνώστης από την ανάγνωση
- Οδηγούν στην ταύτιση με το συγγραφέα

β. Παράγραφος 5^η :

Προβληματίζει, ευαισθητοποιεί, σχετικά με την δυνατότητα του γράφειν, να νικήσει το θάνατο

Να λειτουργήσει ως αντίβαρο στη θνητότητα, επικοινωνεί το μήνυμά του στον αναγνώστη

Ζωντάνια, παραστατικότητα, αμεσότητα, αίσθηση διαλόγου

B.3. Παράγραφος 3^η :

Ο άνθρωπος:

- κερδίζει τη μάχη με το χρόνο μέσω
- της υστεροφημίας που δημιουργούν τα επιτεύγματα των δράσεών του
- της ανταπόκρισής τους στις υποχρεώσεις τους
- των βιωμάτων, εμπειριών
- Γενικά μέσω του γράφειν

Γ. Μήνυμα:

Η ευεργετική, παρηγορητική, ιαματική, παραμυθητική λειτουργία της ποίησης σε όλες τις δυσάρεστες προβληματικές καταστάσεις που μπορεί ο άνθρωπος να αντιμετωπίσει στη ζωή του.

Κειμενικοί δείκτες:

Επανάληψη «για πράγματα» : υπογραμμίζει emphaticά όλα τα προβλήματα – δυσκολίες, τις οποίες μπορεί να αντιμετωπίσει ο άνθρωπος

Β' ενικό πρόσωπο: απευθύνεται στον κάθε άνθρωπο – αναγνώστη για να τον ευαισθητοποιήσει για τη σημαντικότητα της ποίησης.

Προσωποποίηση: «σε βρίσκει η ποίηση» : η ποίηση παίρνει «σάρκα και οστά», συναντά τον άνθρωπο στη ζωή του προσφέροντας την παρηγορητική της δύναμη.

Αποσιωπητικά: υπαινιγμός για να μιλήσει για την πολυδιάστατη πολύπλοκη δυσάρεστη προβληματική πραγματικότητα του κάθε ανθρώπου.

Πεζολογικός χαρακτήρας – απουσία σημείων στίξης: προσωπική άποψη, πληθώρα προβλημάτων

- Εμπνέει, παρηγορεί, συντροφεύει, συγκινεί, αποτελεί μέσο έκφρασης συναισθημάτων, προκαλεί αισθητική απόλαυση, διεγείρει τη φαντασία, εξευγενίζει τη ψυχή, ευαισθητοποιεί, ωθεί σε δημιουργική συγγραφή

Δ.1.

Άρθρο = τίτλος

ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ 1

Φιλαναγνώστης

Θέση: Μημένος στον κόσμο του βιβλίου

Διότι

- Συνιστά αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητας
- Προσφέρει εμπειρίες (διαβάζοντας ζούμε περισσότερα)
- Παρηγορεί (παραμυθητικός λόγος)
- Συντροφεύει
- Διδάσκει
- Ευαισθητοποιεί
- Καλλιεργεί τη φαντασία
- Συγκινεί
- Αποτελεί φυγή από την καθημερινότητα

ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ 2

Ρόλος της φιλαναγνωσίας στη διαχείριση του ελεύθερου χρόνου

- Λόγω της έλλειψης χρόνου οι ώρες διαβάσματος είναι διάσπαρτες σ' όλη τη διάρκεια της μέρας και της νύχτας π.χ. στα μέσα μεταφοράς ανάγνωση ηλεκτρονικού βιβλίου
- Προτεραιότητα στο βιβλίο σε σχέση με δραστηριότητες όπως κοινωνικά δίκτυα ή ηλεκτρονικά παιχνίδια.
- Απορρόφηση ακόμα και κατά τη διάρκεια της νύχτας
- Αξιοποίηση του χρόνου ακόμα και σε περιπτώσεις όπως μια ασθένεια ή η πρόσφατη πανδημία.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΜΑΡΙΝΟΥ

ΠΑΠΠΑ

ΤΣΙΒΓΕΛΗ

ΠΥΡΡΗΝΑΣ

www.pyrr.gr